

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תנועות נשים במזרח התיכון - 38211

תאריך עדכון אחרון 03-08-2020

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי האסלאם והמזרח התיכון

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ליאת קוזמא

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: liat.kozma@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יבחן את התפתחות תנועות הנשים במזרח התיכון משלהי המאה התשע עשרה ועד ראשית המאה העשרים ואחת, ומגוון אתגרים שהם התמודדו עימם.

מטרות הקורס:

הכרת החשיבה הפמיניסטית במזרח התיכון, אתגריה המרכזיים וזירות הפעולה שלה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להכיר את ההיסטוריה ארוכת השנים של תנועת הנשים במזרח התיכון.
להבדיל בין האתגרים העומדים בפני נשים במדינות האיזור: מאיראן במזרח ועד מרוקו במערב.

דרישות נוכחות (%) :
90%

שיטת ההוראה בקורס: דיון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. כתיבה חלוצית על חינוך נשים: רפאעה ראפע אל-טהטאוי
2. כתיבה נשית ערבית בשלהי המאה התשע עשרה
3. כתיבה נשית עות'מאנית
4. מקומו העכשווי של קאסם אמין
5. מקומן של נשים - מאי זיאדה
6. תנועת הנשים המוקדמת - ותנועת הנשים העולמית
7. צמיחתה של תנועת הנשים בין מלחמות עולם
8. תנועת הנשים אל מול התנועה הלאומית: עראק
9. צירים של סולידריות בתנועת הנשים באמצע המאה העשרים
10. תנועת הנשים וקומוניזם
11. מאבק נשים לזכויות בחוק המשפחה: מרוקו

12. מאבק הנשים לזכויות בחוק המשפחה: לבנון

13. תכנון המשפחה: מצרים

14. אלימות נגד נשים

15. סודאן ומילת נשים

16. המאבקים של האביב הערבי: הטרדה מינית

17. הגותן של פעילות דתיות: מצרים

18. תנועת נשים באיראן

19. נשים בתנועות האסלאמיות: ישראל

20. היחוד של כורדיסטאן

21. עראק והאתגר של ארגונים לא ממשלתיים

22. נשים איראניות ברשת

מצרים וס״בר-פמיניזם

Hosni, Dina. "Egyptian Cyber Feminisms within the Arab Spring: A Gateway to Transnational Democracy?" In *Arab Women and the Media in Changing Landscapes*. Ed. Elena Maestri, Annemarie Profanter, 193–213. Cham: Springer, 2017.

חומר חובה לקריאה:

1. כתיבה חלוצית על חינוך נשים: רפאעה ראפע אל-טהטאוי

Badry, Roswitha. "Rifā' Rāfi' Al-Ṭaḥṭāwī (1801-1873) as an Early Advocate for Women's Rights: An Analysis of His *Murshid Al-Amīn Li-l-Banāt Wa-l-Banīn*." In *Contacts and Interaction: Proceedings of the 27th Congress of the Union -Europeenne Des Arabisants et Islamisants Helsinki 2014*. Ed. Jaakko Hämeen Anttila, Petteri Koskikallio and Ilkka Lindstedt. Leuven: Peeters, 2017, 17–30.

2. כתיבה נשית ערבית בשלהי המאה התשע עשרה

Booth, Marilyn, and Qāsim Amīn. "Before Qasim Amin: Writing Women's History in 1890s Egypt." In *The Long 1890s in Egypt: Colonial Quiescence, Subterranean Resistance*. Ed. Marilyn Booth and Anthony Gorman, 365–98. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2014.

3. כתיבה נשית עות'מאנית

Demirdirek, Aynur. "Muslim Ottoman Feminists' Perceptions of their Non-Muslim

Counterparts After Mesrutiyet1/Mesrutiyet Sonrasında Müslüman Osmanlı Feministlerinin Gayrimüslim Kadınlarla Etkileşimi." *Fe Dergi* 6, no. 1 (2014): 1-17.

4. מקומו העכשווי של קאסם אמין

McLarney, Ellen. "Reviving Qasim Amin, Redeeming Women's Liberation." In *Arabic Thought against the Authoritarian Age: Towards an Intellectual History of the Present*. Ed. Jens Hanssen, Max Weiss. Cambridge: Cambridge University Press, 2018, 262-84

5. מקומן של נשים - מאי זיאדה

צורף, מירה. "כבוד האישה וכבוד האומה - בחינה מחדש של הסוגיה בהגותה של האינטלקטואלית המצרית מרים זיאדה." *זמנים: רבעון להיסטוריה* 74 (2001): 56-71.

6. תנועת הנשים המוקדמת - ותנועת הנשים העולמית

Fay, Mary Ann. "International Feminism and the Women's Movement in Egypt, 1904-1923: A Reappraisal of Categories and Legacies." In *Family in the Middle East: Ideational Change in Egypt, Iran, and Tunisia*. Ed. Kathryn M. Yount and Hoda Rashad. London & New York: Routledge, 2008, 40-54

7. צמיחתה של תנועת הנשים בין מלחמות עולם

Fleischmann, Ellen L. "The Emergence of the Palestinian Women's Movement, 1929-39." *Journal of Palestine Studies* 29 iii / 115 (January 1, 2000): 16-32.

8. תנועת הנשים אל מול התנועה הלאומית: עראק

Efrati, Noga. "The Other 'Awakening' in Iraq: The Women's Movement in the First Half of the Twentieth Century." *British Journal of Middle Eastern Studies* 31 ii (January 1, 2004): 153-73.

9. צירים של סולידריות בתנועת הנשים באמצע המאה העשרים

Salem, Sara, and Angela Y. Davis. "On Transnational Feminist Solidarity: The Case of Angela Davis in Egypt." *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 43 ii (January 1, 2018): 245-67.

10. תנועת הנשים וקומוניזם

Ribas-Mateos, Natalia, and Azza Charara Baydoun. "Women and Left in the Middle East: The Voice of the Protagonists. How Feminist Change Occurs in Lebanon: An Interview with Azza Chararah Baydoun." In *Communist Parties in the Middle East: 100 Years of History*. Ed. Laura Feliu and Ferran Izquierdo-Brichs, 282-98. London & New York: Routledge, 2019.

11. מאבק נשים לזכויות בחוק המשפחה: מרוקו

ליאת קוזמא, נשים כותבות היסטוריה. תל אביב: מרכז דיין, 2003.

12. מאבק הנשים לזכויות בחוק המשפחה: לבנון

Hyndman-Rizk, Nelia. "A Question of Personal Status: The Lebanese Women's Movement and Civil Marriage Reform." *JMEWS: Journal of Middle East Women's*

Studies 15 ii (January 1, 2019): 179-98.

13. תכנון המשפחה: מצרים

Walter, Alissa. "Rural Women, Resistance, and the Egyptian Family Planning Program, 1965-1980." *Journal of Women's History* 30 ii (January 1, 2018): 12-37.

14. אלימות נגד נשים

Moussawi, Fatima, and Nasser Yassin. "Civil Society Advocacy and Policy Entrepreneurship: Examining the Making of the Law 293 to Criminalize Domestic Violence in Lebanon." In *Women, Civil Society and Policy Change in the Arab World*. Nasser Yassin, Robert Hoppe, Eds.. Cham: Palgrave Macmillan, 2019, 63-85

15. סודאן ומילת נשים

Evans, W. Douglas, Cody Donahue, Jeremy Snider, Nafisa Bedri, Tibyaan A. Elhussein, and Samira Ahmed Elamin. "The Saleema Initiative in Sudan to Abandon Female Genital Mutilation: Outcomes and Dose Response Effects." *PLoS ONE*, no. 3 (2019).

16. המאבקים של האביב הערבי: הטרדה מינית

Eltantawy, Nahed. "'I Am Untouchable!' Egyptian Women's War against Sexual Harassment." In *Arab Women's Activism and Socio-Political Transformation: Unfinished Gendered Revolutions*. Sahar Khamis, Amel Mili, Eds., 131-48. Cham: Palgrave Macmillan, 2018.

17. אתגרי הפמיניזם האסלאמי

הגותן של פעילות דתיות: מצרים

דודיאן, נועה. "זינב אל-ע'זאלי: אחות מוסלמית - מסע ומעש." *המזרח החדש* (תשע"ח, 2018), עמ' 57-35.

18. תנועת נשים באיראן

Barlow, Rebecca. "The Women's Movement and State Responses to Contentious Campaigns in Iran." In *New Opposition in the Middle East*. Ed. Dara Conduit and Shahram Akbarzadeh, 15-40. Singapore: Palgrave Macmillan, 2018.

19. נשים בתנועות האסלאמיות: ישראל

עלינאת, סלוא. "נתק או המשכיות: אקטיביזם נשי בתנועה האסלאמית בישראל מפרספקטיבה בין-דורית." *מוסלמים במדינת היהודים*. מאיר חטינה ומוחמד אל-עטאונה, עורכים. תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 2018, ע"ע 259-240.

20. היחוד של כורדיסטאן

Dirik, Dilar. "Overcoming the Nation-State: Women's Autonomy and Radical Democracy in Kurdistan." In *Gendering Nationalism: Intersections of Nation, Gender and Sexuality*. Ed. Jon Mulholland, Nicola Montagna, Erin Sanders-McDonagh, . Cham: Palgrave Macmillan, 2018, 145-63.

21. עראק והאתגר של ארגונים לא ממשלתיים

Ali, Zahra. "Women's Political Activism in Iraq: Caught between NGOization and the Struggle for a Civil State." *International Journal of Contemporary Iraqi Studies* 12, no. 1 (March 2018): 35-51.

22. נשים איראניות ברשת

Gheytonchi, Elham. "Gender Roles in the Social Media World of Iranian Women." In *Social Media in Iran*. Ed. David M. Faris and Babak Rahimi. Albany: State University of New York Press, 2015, 41-56.

23. מצרים וסייבר-פמיניזם

Hosni, Dina. "Egyptian Cyber Feminisms within the Arab Spring: A Gateway to Transnational Democracy?" In *Arab Women and the Media in Changing Landscapes*. Ed. Elena Maestri, Annemarie Profanter, 193-213. Cham: Springer, 2017.

חומר לקריאה נוספת:
אין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 10 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: